

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE FOMENT

17837 *Reial decret 1616/2011, de 14 de novembre, pel qual es regula l'assegurança dels propietaris dels vaixells civils per a reclamacions de dret marítim.*

L'article 254 del text refós de la Llei de ports de l'Estat i de la marina mercant, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2011, de 5 de setembre, estableix que les empreses navilieres espanyoles estan obligades a tenir assegurada la responsabilitat civil en què puguin incórrer en el curs de les explotacions dels seus vaixells mercants, en els termes que reglamentàriament determini el Govern, d'acord amb les cobertures usuales d'aquest ram en el mercat internacional.

D'acord amb el paràgraf tercer de l'article esmentat, la regulació a què s'ha fet referència pot exigir que els vaixells mercants estrangers que naveguin per la zona econòmica exclusiva, la zona contigua, el mar territorial o aigües interiors marítimes espanyoles tinguin assegurada la responsabilitat que pugui derivar de la seva navegació i l'abast de la cobertura esmentada.

La Directiva 2009/20/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'abril de 2009, relativa a l'assegurança dels propietaris dels vaixells per a les reclamacions de dret marítim, estableix l'obligatorietat als estats membres de la Unió Europea per exigir als propietaris dels vaixells mercants que enarborin el seu pavelló que tinguin contractada una assegurança que cobreixi els vaixells, així com que exigeixin la dita assegurança als propietaris de vaixells mercants que enarborin un pavelló diferent del seu propi, quan entrin en un port sota jurisdicció dels estats membres.

Si bé bona part de la flota mercant espanyola està coberta per assegurances de responsabilitat per fer front a les reclamacions de dret marítim, el fet cert és que resulta necessari promulgar una norma adequada que reguli aquesta matèria, en transposició i aplicació de la directiva esmentada.

D'altra banda, la directiva també és aplicable a tots els vaixells civils d'arqueig brut igual o superior a 300 tones, cosa que obliga que tots els vaixells pesquers i d'esbarjo de la flota civil espanyola amb un arqueig igual o superior a l'esmentat hagin de disposar de la cobertura d'una assegurança.

En compliment del manament objecte de la Directiva 2009/20/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'abril de 2009, esmentat anteriorment, i d'acord amb el que disposa l'article 254 del text refós de la Llei de ports de l'Estat i de la marina mercant, s'ha procedit a l'elaboració d'aquest Reial decret, una vegada considerades les al·legacions formulades pels ens socials més representatius del sector marítim i l'informe de la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions del Ministeri d'Economia i Hisenda.

En virtut d'això, a proposta del ministre de Foment, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres, en la reunió del dia 11 de novembre de 2011,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte.*

Aquest Reial decret té per objecte establir i regular la cobertura de la responsabilitat de què han de disposar els propietaris dels vaixells civils per cobrir les reclamacions de dret marítim.

Article 2. *Àmbit d'aplicació.*

1. El que disposa aquest Reial decret és d'aplicació als propietaris dels vaixells civils, amb un arqueig igual o superior a 300 tones de registre brut, que enarborin pavelló espanyol.

2. Així mateix, el que disposa aquest Reial decret és aplicable als propietaris de vaixells civils estrangers d'arqueig igual o superior a 300 tones de registre brut, quan els seus vaixells entrin en un port espanyol o quan, de conformitat amb el dret internacional, estiguin navegant en el mar territorial de l'Estat espanyol.

Article 3. *Excepcions.*

El que disposa aquest Reial decret no és aplicable als vaixells de guerra nacionals o estrangers, a les unitats navals auxiliars o a altres vaixells que, sent propietat d'un Estat o estant al seu servei, únicament prestin serveis públics que no tinguin caràcter comercial.

Article 4. *Definicions.*

Als efectes del que disposa aquest Reial decret s'entén per:

- a) Propietari del vaixell: el propietari inscrit d'un vaixell civil de navegació marítima o qualsevol altra persona, com el noliejador sense dotació, que sigui responsable de l'explotació del vaixell.
- b) Assegurança: una assegurança d'indemnització, amb franquícia o sense, del tipus que faciliten actualment els membres del Grup Internacional de Clubs de Protecció i Indemnització (P & I) o altres formes efectives d'assegurança, inclosa l'autoassegurança demostrada i de garantia financera, que ofereixin condicions similars de cobertura.
- c) Conveni de 1996: el text consolidat del Conveni de 1976 sobre limitació de la responsabilitat nascuda de reclamacions de dret marítim, adoptat per l'Organització Marítima Internacional (OMI), en la versió modificada pel Protocol de 1996 o per altres modificacions consolidades que es facin en el futur.

Article 5. *Cobertura contra reclamacions de dret marítim.*

1. Els propietaris de vaixells civils que enarborin pavelló espanyol, d'un arqueig brut igual o superior a 300 tones, han de subscriure una assegurança o una altra garantia financera que cobreixi els vaixells esmentats respecte de qualsevol reclamació en matèria de dret marítim.

Aquesta assegurança o garantia financera és exigible així mateix als propietaris dels vaixells civils d'arqueig brut igual o superior a 300 tones que enarborin pavelló de la Unió Europea o de tercers països quan, de conformitat amb el dret internacional, accedeixin a un port espanyol o des del moment en què es trobin navegant pel mar territorial espanyol.

2. Les assegurances o altres garanties financeres regulades per aquest Reial decret han de cobrir les reclamacions de dret marítim subjectes a limitació, en els termes que estableix el Conveni de 1996.

L'import de l'assegurança o garantia financera ha de ser per a cada vaixell civil i per cada incident igual a l'import màxim que determini la limitació de la responsabilitat tal com estableix el conveni esmentat anteriorment.

Article 6. *Certificats de cobertura.*

1. L'existència de l'assegurança o de les garanties financeres que regula aquest Reial decret s'ha de demostrar mitjançant l'exhibició dels originals o còpia autenticada dels certificats de cobertura subscrits amb algunes de les entitats a les quals es refereix l'article 7 d'aquest Reial decret i expedits per elles, que s'han de portar a bord dels vaixells.

2. Els certificats de cobertura han d'incloure com a mínim les dades següents:

- a) Nom del vaixell, número OMI d'aquest quan es tracti de vaixells mercants i port de matrícula.
- b) Nom i lloc de l'establiment principal del propietari del vaixell.
- c) Tipus i durada de l'assegurança o de la garantia financera subscrita.
- d) Nom i lloc de l'establiment principal del proveïdor de l'assegurança o de la garantia financera i de l'establiment en el qual s'hagin subscrit.

3. Els certificats han d'estar redactats en llengua castellana, anglesa o francesa, i en el cas que s'hagi utilitzat una altra llengua el certificat o la còpia han d'anar acompanyats d'una traducció autèntica a una de les tres llengües esmentades.

Article 7. *Entitats subscriptores.*

Als efectes del que preveu l'article anterior d'aquest Reial decret, les assegurances i garanties financeres es poden subscriure amb:

a) Entitats asseguradores que hagin obtingut autorització del Ministeri d'Economia i Hisenda per operar en el ram 12 «responsabilitat civil en vehicles marítims, lacustres i fluvials», dels que preveu l'apartat a), classificació dels riscos per rams de l'article 6.1 del text refós de la Llei d'ordenació i supervisió de les assegurances privades, aprovada pel Reial decret legislatiu 6/2004, de 29 d'octubre, o que, estant domiciliades en un país pertanyent a l'Espai Econòmic Europeu, exerceixin l'activitat a Espanya en règim de dret d'establiment o de lliure prestació de serveis.

b) Entitats domiciliades en un país pertanyent a l'Espai Econòmic Europeu diferent d'Espanya, autoritzades per operar en el ram de responsabilitat en vehicles marítims, lacustres i fluvials.

c) Sucursals establertes a l'Espai Econòmic Europeu d'entitats asseguradores domiciliades en tercers països no membres de l'esmentat Espai Econòmic, autoritzades per operar en el ram de responsabilitat civil en vehicles marítims, lacustres i fluvials.

d) Clubs de protecció i indemnització integrats en el Grup Internacional de Clubs de Protecció i Indemnització.

Article 8. *Control i inspeccions.*

Les capitànies marítimes han d'exigir als capitans i patrons dels vaixells civils nacionals, de països membres de la Unió Europea i d'altres països, subjectes a les inspeccions de l'Estat rector del port, l'exhibició dels certificats a què es refereix l'article anterior quan entrin en un port espanyol, mitjançant la presentació dels certificats o còpia autèntica d'aquests.

Article 9. *Sancions.*

La no-exhibició dels certificats o l'absència de les assegurances i garanties financeres regulades per aquest Reial decret se sanciona com a infracció greu de les previstes per l'article 307. 2. k) i 307. 3. c), del text refós de la Llei de ports de l'Estat i de la marina mercant, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2011, de 5 de setembre, si s'escau.

Article 10. *Mesures complementàries.*

En cas que algun Estat membre de la Unió Europea hagi dictat ordre d'expulsió contra vaixells que no portin a bord el certificat acreditatiu de la cobertura i hagin notificat la resolució a l'Administració marítima espanyola, el director general de la Marina Mercant, mitjançant resolució motivada, ha de denegar l'entrada del vaixell en els ports espanyols.

La denegació d'entrada es manté fins que el propietari del vaixell presenti davant l'autoritat marítima els certificats.

Disposició addicional única. *Règims no afectats per aquest Reial decret.*

El que disposa aquest Reial decret ho és sense perjudici de la plena aplicació i no condiciona els règims jurídics establerts per la normativa que se cita, en el supòsit que estiguin en vigor per a Espanya:

a) Conveni Internacional sobre responsabilitat civil per danys causats per contaminació de les aigües del mar per hidrocarburs, de 1992.

b) Conveni Internacional sobre responsabilitat i indemnització de danys en relació amb el transport marítim de substàncies nocives i potencialment perilloses de 1996 (Conveni SNP).

c) Conveni Internacional sobre responsabilitat civil nascuda de danys deguts a contaminació per hidrocarburs per a combustible dels vaixells, de 2001 (Conveni Bunkers 2001).

d) Conveni Internacional de Nairobi sobre la remoció de restes de naufragis de 2007.

e) Reglament (CE) núm. 392/2009 del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'abril de 2009, sobre responsabilitat de transportistes de passatgers per mar en cas d'accident.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que disposa aquest Reial decret.

Disposició final primera. *Habilitació normativa.*

Es faculta el ministre de Foment per dictar les disposicions necessàries en desplegament d'aquest Reial decret i en especial per:

a) Regular el procediment d'expulsió dels vaixells civils que no portin a bord el certificat de cobertura de l'assegurança o garantia financera equivalent.

b) Establir, d'acord amb el dret Internacional, sempre que la densitat del trànsit marítim, la seguretat marítima i la prevenció de la contaminació ho aconsellin, un sistema de control sobre vaixells civils de qualsevol nacionalitat que naveguin pel mar territorial espanyol, mitjançant l'obligació que els capitans i patrons dels vaixells posin en coneixement de la capitania marítima més pròxima a les zones d'accés que disposen de les assegurances i garanties exigides per aquest Reial decret, a través de les torres de control de la Societat Estatal de Salvament Marítim.

Disposició final segona. *Facultats d'execució.*

Es faculta el director general de la Marina Mercant per a l'execució de tots els actes que siguin necessaris als efectes d'acomplir el que disposa aquest Reial decret.

Disposició final tercera. *Incorporació de dret de la Unió Europea.*

Aquest Reial decret incorpora a l'ordenament jurídic espanyol el que disposa la Directiva 2009/20/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'abril de 2009, relativa a l'assegurança dels propietaris dels vaixells per a les reclamacions del dret marítim.

Disposició final quarta. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.20a de la Constitució espanyola, pel qual es reconeixen a l'Estat espanyol les competències exclusives en matèria de marina mercant.

Disposició final cinquena. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor el 31 de desembre de 2011.

Madrid, 14 de novembre de 2011.

JUAN CARLOS R.

El ministre de Foment,
JOSÉ BLANCO LÓPEZ